

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Julie Bucharová

Název práce: Exheredace – platná úprava a historický kontext

Jméno a příjmení vedoucího: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila aktuální téma zejména s ohledem na změny v OZ 2012. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Ad notam, Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné). Autorka v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny, ale z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analytický přístup, který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k syntetizujícímu poznatku obohacenému o komparativní rozměr (historické úpravy). V tomto ohledu prokázala schopnost nadhledu nad zákonným textem, projevila znalost aktuální judikatury, kterou kriticky analyzuje, vyhodnocuje a její závěry patřičně komentuje. Svou prací se dotkla hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou vyloučení z dědického práva pro dědickou nehodnost a především vydědění.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (69 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je rozdělena do 4 kapitol, kdy první z nich usiluje o stručnou charakteristiku základních pojmů dědického práva z obecného i historického pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou. Druhá kapitola se celistvě věnuje vymezení zákonných důvodů exheredace, a to vždy jak z hlediska platné úpravy, tak v širším historickém kontextu, čímž přispívá ke komplexnímu zhodnocení vytčeného vydědčovacího důvodu. V tomto smyslu jde o velmi zdařilé uchopení problematiky. Třetí kapitola pojednává o náležitostech vydědění, na což navazuje další kapitola analyzující jednotlivé důsledky exheredace.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší, jakož i odkazy na literaturu čistě historickou. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru (Mikeš, Muzikář, Dvořák,

Eliáš, Bednář, Svoboda, Šešina, Klička a další), jakož i rozdílné pohledy naší judikatury (NS). To vše opatřuje vlastními názory a stanovisky, což je třeba ocenit, zvláště jsou-li systematicky a přesvědčivě argumentovány, jako tomu je na mnoha místech předkládané práce.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na vynikající úrovni. V práci jsem neshledal žádných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobnému přehlédnutí, překlepům či absenci interpunkce došlo ojedinele.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s relevantní českou judikaturou a rozebírá možnosti a limity zákonné úpravy de lege lata. Autorka uchopila problematiku svým originálním způsobem, snaží se nabídnout i úvahy *de lege ferenda*. U ústní obhajoby by se mohla blíže vyjádřit především:

- Smysl a funkce právní úpravy vydědění pro dědickou nezpůsobilost. V čem lze spatřovat reálné rozdíly od klasického vyloučení z dědického práva pro nehodnost? Jak úprava funguje ve světle teze, že není spravedlivé trestat za chování předka jeho potomky, kteří se ničím neprovinili?
- Jak lze – v souladu s obecnými interpretačními směrnici OZ 2012 – vykládat to, že vydědění má za následek (toliko?) vyloučení z práva na povinný díl a nikoli již z práva dědického jako takového?
- Je třeba na potomka pohlížet jako na zadluženého či marnotratného, pokud poté, co zůstavitel přistoupil k jeho vydědění, u něj důvody vydědění pominou, avšak již bez reflexe zůstavitelem?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje vynikající znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně.

Datum: 7. 11. 2017

Podpis vedoucího diplomové práce